

Wyrok jest prawomocny

ODPIS

Sygnatura akt II SA/Ke 230/05

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2005 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia NSA Anna Żak

Sędziowie: WSA Renata Detka (spr.)

WSA Beata Ziomek

Protokolant: Referent stażysta Sergiusz Leydo

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu **24 sierpnia 2005 r.**

sprawy ze skargi H. S.

na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K.

z dnia (...)r. numer (...)

w przedmiocie odmowy wznowienia postępowania

- I. uchyła zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję organu I instancji;**
- II. stwierdza, że zaskarżona decyzja nie podlega wykonaniu do czasu uprawomocnienia się wyroku;**
- III. zasądza od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. na rzecz H. S. kwotę 200 zł (dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.**

Właściwe podpisy na oryginale

Za zgodność z oryginałem

świadczy: Kier. Sekr. WIS J. Grzybowska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 stycznia 2004 r. w następstwie rozpoznania wniosku H. S., Wójt Gminy K na podstawie art. 149 § 3 kpa odmówił wznowienia postępowania w sprawie zakończonej własną ostateczną decyzją z dnia (...)dotyczącą działki nr 364 o pow. 0, 69 ha w K..

W uzasadnieniu organ podniósł, że o treści decyzji uprawnieni zostali powiadomieni zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych w sposób zwyczajowo przyjęty tj. przez wywieszenie na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy K. i Sołectwa K., a zatem została ona doręczona prawidłowo. Taki sposób doręczenia decyzji zakłada, że z jej treścią zapoznali się wszyscy adresaci, zwalniając jednocześnie organ administracji z obowiązku indywidualnego doręczenia poszczególnym stronom. W tych warunkach wnioskodawczyni nie może skutecznie powoływać się na to, że nie wiedziała o przedmiotowej decyzji.

Rozpoznając odwołanie wniesione od tego rozstrzygnięcia przez H. S., Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K. decyzją z dnia (...)r. utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy.

W uzasadnieniu organ odwoławczy powołał się na szczególny tryb doręczeń przewidziany w art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, który miał zastosowanie w sprawie. Doręczenie decyzji będącej przedmiotem wniosku dokonane zostało zatem ze skutkiem prawnym i w dniu 30 stycznia 2003 r. stała się ona ostateczna. Kolegium nadmieniło także, iż składając wniosek o wznowienie postępowania dnia 23 września 2003 r., H. S. uchybiła jednomiesięcznemu terminowi o jakim mowa w art. 148 § 2 kpa co ma ten efekt, że postępowanie nie może być wznowione, chyba, że uchybiony termin zostanie przywrócony.

Skargę od tej decyzji do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie Ośrodka Zamiejscowego w Krakowie złożyła H. S. zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 148 kpa przez przyjęcie, że wniosek o wznowienie został złożony po terminie i że nie zachodzą przesłanki przewidziane w przepisach art. 145 kpa oraz
- błędne ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonej decyzji przez pominięcie bezspornego faktu, że zamiana działek między Gromadzką Radą Narodową w K. a E. S. w roku 1955 była umową dwustronną i nie wchodzącą w zakres uregulowań ogólnych gminy.

W uzasadnieniu skargi wyrażony został pogląd, że szczególny tryb powiadamiania o decyzjach organu gminy poprzez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń, nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, a konkretnie do działki nr 364 położonej w K., albowiem tej działki dotyczyła umowa o jakiej mowa wyżej. Nie jest to zatem sprawa „ogólnowiejska”, o rozstrzygnięciu której zainteresowany miałby się dowiadywać z ogłoszenia na płocie lub tablicy".

Odpowiadając na skargę organ II instancji wniósł o jej oddalenie podtrzymując argumentację

przedstawioną w pisemnych motywach zaskarżonej decyzji.

Wojewódzki Sad Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga jest zasadna.

Wniosek H. S. o wznowienie postępowania oparty został o podstawę wymienioną w art. 145 § 1 pkt 4 kpa, gdy strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu.

Sytuacja o jakiej mowa w powołanym przepisie niewątpliwie ma miejsce wówczas, gdy stronie nie została doręczona decyzja kończąca postępowanie administracyjne i tę właśnie okoliczność od początku podnosi skarżąca.

Wprawdzie czynności podejmowane przez organy obu instancji zmierzały do wyjaśnienia zasadności tego twierdzenia, jednak były one niewystarczające, a poczynione ustalenia nie dają Sądowi podstaw do merytorycznej oceny przedstawionego w decyzjach poglądu, że rozstrzygnięcie Wójta Gminy K. z dnia 20 grudnia 2002 r. doręczone zostało skarżącej prawidłowo. Zapadło ono na gruncie ustawy z 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz.U. nr 28, poz. 169 ze zm.), która w art. 8 ust. 6 istotnie przewiduje szczególny tryb doręczenia decyzji w sprawach dotyczących wspólnot, poprzez podanie ich do wiadomości w sposób przyjęty w danej miejscowości oraz ogłoszenie przez wywieszenie w urzędzie gminy na okres 14 dni: Rzecz jednak w tym, że stosownie do treści powyższego przepisu, o skuteczności takiego doręczenia można mówić jedynie wobec uprawnionych do udziału we wspólnocie, przy czym definicję ustawową, takich osób zawiera art. 6 ust. 1 ustawy. Uprawnionymi do udziału we wspólnocie gruntowej są mianowicie osoby fizyczne lub prawne posiadające gospodarstwa rolne, jeżeli w ciągu ostatniego roku przed dniem wejścia w życie ustawy faktycznie korzystały z tej wspólnoty. Wykaz uprawnionych oraz wykaz obszarów gospodarstw przez nich posiadanych i wielkość przysługujących im udziałów we wspólnocie ustala zaś, w drodze decyzji, starosta (art. 8 ust. 2 ustawy). Rozpoznając niniejszą sprawę, organy winny zatem w pierwszej kolejności wyjaśnić, czy wykaz, o jakim mowa wyżej został przez uprawniony organ sporządzony, czy skarżąca została w nim ujęta i w konsekwencji ustalić, czy należy ona do osób uprawnionych do udziału we wspólnocie w rozumieniu ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Jak widać bowiem z powołanych wyżej zapisów, określenie osób wobec których doręczenie przewidziane w art. 8 ust. 6 będzie skuteczne, nie może być dowolne i równoznaczne z ogółem mieszkańców danej miejscowości - jak zdają się to rozumieć organy obu instancji.

Nie sposób przy tym jednocześnie przyjąć, że krąg zainteresowanych stron w sprawie dotyczącej wspólnoty gruntowej ogranicza się do osób uprawnionych do udziału w tej wspólnocie, albowiem potrzebę udziału w takim postępowaniu może wykazać każdy mający w tym interes prawny (art. 28 kpa). Jeżeli osoba taka nie należy od osób uprawnionych w rozumieniu art. 6 ust. 1 i nie została ujęta w wykazie, to oznacza, że wobec

niej nie można zastosować trybu doręczenia przewidzianego w art. 8 ust. 6 ustawy, lecz ogólne zasady przewidziane dla doręczeń w przepisach kpa.

Z tych właśnie względów brak ustaleń organów co do tego, czy H. S. należy do uprawnionych we wspólnocie, stanowi naruszenie obowiązku dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy i wyczerpującego zebrania oraz rozpatrzenia materiału dowodowego (art. 7 i 77 kpa), a tym samym uniemożliwia ocenę czy jej wniosek o wznowienie postępowania spełnia ustawowe przesłanki z art. 145 § 1 pkt 4 kpa.

Na marginesie Wojewódzki Sąd Administracyjny zauważa, że rozważania organu kolegiального dotyczące uchybienia przez skarżącą terminu do wniesienia skargi, o jakim mowa w art. 148 § 2 kpa, polegają na nieporozumieniu.

U podstaw rozumowania Kolegium legło założenie, że H. S. w sposób prawidłowy doręczono decyzję z dnia 20 grudnia 2002 r., które samo przez się wyklucza zastosowanie do ewentualnego wznowienia postępowania podstawy z art. 145 § 1 pkt 4 kpa, a tym samym nie ma mowy o badaniu, czy zachowany został termin miesięczny o jakim mowa w art. 148 § 2 kpa. Dochowanie tego terminu może być bowiem przedmiotem postępowania wyjaśniającego jedynie w razie wcześniejszego przyjęcia, że istotnie strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu. Skoro zatem organ II instancji uznał, że sytuacja taka w sprawie nie miała miejsca, to zbędnymi były rozważania na temat niezachowania terminu do wniesienia wniosku. Termin ten biegnie bowiem od dnia, w którym strona dowiedziała się o decyzji, a nie od dnia, w którym decyzja ta została jej doręczona.

Uchybienia prawa procesowego i materialnego, o jakich mowa wyżej, powodują konieczność uchylenia zaskarżonej decyzji oraz poprzedzającej ją, decyzji organu I instancji, o czym Wojewódzki Sąd Administracyjny orzekł na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 a i c ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270).

Orzeczenie zawarte w pkt II wyroku oparto o przepis art. 152 p.p.s.a, zaś rozstrzygnięcie o kosztach postępowania o art. 200 ustawy.

Rozpoznając sprawę ponownie, organ 1-szej instancji mając na uwadze przedstawione wyżej uwagi wyda stosowne rozstrzygnięcie, które poprzedzi ustaleniami zmierzającymi do wyjaśnienia, czy doręczenie decyzji objętej wnioskiem o wznowienie postępowania, przewidziane w art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych można uznać za skuteczne wobec Heleny S.. W razie negatywnej odpowiedzi na to pytanie, skutkującej przyjęciem, że w sprawie zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania w oparciu o podstawę przewidziana w art. 145 § 1 pkt 4 kpa, zbada organ, czy skarżąca dochowała miesięcznego terminu z art. 148 § 2 kpa.

Właściwe podpisy na oryginale

Za zgodność z oryginałem

świadczy: Kier. Sekr. WIS J. Grzybowska

